

Ställskruven

November

PERSONALTIDNING FÖR AB SANDVIK BAHCO NR 7 1992

Ansvarig utgivare: Sture Lestander
Redaktion: Jan-Åke Stern, Martti Kaalikoski, Gunnel Lidberg

Klocka efter 20 år

De flesta företag visar någon form av uppskattning för lång anställning. Reglerna för belöning varierar, men i de flesta fall förekommer guldklockor. Även inom Sandvik-koncernen finns särskilda regler för belöning av trotjänare. För Sandvik Bahco-anställda kommer under åren 1992 - 1994 en successiv övergång att ske till de nya reglerna.

Inom gamla Bahco har följande regler gällt beträffande belöning av trotjänare:

* Efter 25 års anställning utdelas guldklocka samt Bahco-nål i silver

* Efter 40 års anställning utdelas Bahco-bägare av silver

* Ålderspensionär avtackas i samband med pensioneringen och erhåller då Bahco-nål i guld (20 års anställning) eller i silver (10 års anställning).

Sandvik-uppvaktningar

För Sandvik Bahco-anställda kommer en successiv anpassning att göras till de nya reglerna. Fr o m 1995 är Sandvik Bahco "helt inne" i det nya systemet. Inom Sandvik-koncernen gäller följande regler för uppvaktning av trotjänare:

* Efter 15 års anställning utdelas fem stycken Sandvik-aktier

* Efter 20 års anställning sker tilldelning av guldklocka

* Anställd som pensioneras efter minst 10 års anställning inbjuds att

delta i en gemensam pensionärsmiddag i Sandviken. Pensionär som har minst 25 års anställning erhåller också en särskild minnesgåva.

Övergångsregler

För Sandvik Bahco-anställda kommer övergången till Sandvik-reglerna för belöning av trotjänare att ske successivt åren 1992 - 1994. I korthet gäller följande övergångsregler:

1993

I april 1993 sker uppvaktning av jubilarer enligt följande:

* Guldklocka och Bahco-nål i silver utdelas till anställda, som under 1992 uppnått 23 - 25 års anställning.

* Sandvik-aktier utdelas till anställda, som under 1992 uppnått minst 23 års anställning.

* Bahco-bägare utdelas till anställda, som under 1992 uppnått 40 års anställning.

Forts. sid. 2

En 25-åring utan klocka

Ställskruvsredaktionen har som alltid (?) känsla för jubileer. Tidigare har vi uppmärksammat två 100-årsjubileer. Det handlade 1988 om rörtången och i våras om skiftnyckelpatentet. Nu handlar det om "Ställskruven". Det första numret av tidningen utgavs den 20 november 1967, dvs för exakt 25 år sedan.

Informationsbehov

Som framgår av födelseannonsen, hämtad ur "Ställskruven" nr 1, "föddes" Ställskruven redan den 6 oktober 1967. Det första numret utkom dock den 20 november. Beslutet att utge ett informationsblad med namnet "Ställskruven" cirka 4 ggr/år tillkom efter det att frågan om interminformation hade diskuterats i bl a företagsnämnden.

FÖDDE

Vårt informationsblad
STÄLLSKRUVEN, 4sidor, 4ggr/år
Företagsnämnd och
Verktsgssektor BAHCO

f. Fanna
Enköping den 6.10.1967

Höga mål!

I det första Ställskruvs-numret ger den dåvarande redaktören, Sven-Olof Nestius, motiven för tidningsnamnet "Ställskruven" och antyder målen för informationsbladet.

Forts. sid 2

Klocka efter 20 år

Forts.

* Anställda som under 1992 pensionerats efter minst 10 års anställning deltar i middagssammankomst i Sandviken och erhåller Bahco-nål.

1994

I april 1994 sker uppvaktning enligt följande:

* Guldklocka och Bahco-nål i silver utdelas till anställda, som under 1993 uppnått 21 - 23 års anställning.

* Sandvik-aktier utdelas till anställda, som under 1993 uppnått 21 - 23 års anställning.

* Silver-bägare utdelas till anställda, som under 1993 uppnått 40 års anställning.

* Ålderspensionär med minst 10 års anställningstid deltar i pensionsmiddag i Sandviken samt erhåller Bahco-nål.

1995

Våren 1995 sker den sista uppvaktningen med "Bahco-inslag" och vi är

"helt i takt" med Sandvik-reglerna. Då sker uppvaktning enligt följande:

* Guldklocka och Sandvik-aktier utdelas till anställda, som under 1994 uppnår 20 - 21 års anställning.

* Silver-bägare utdelas till anställda, som under 1994 uppnår 40 års anställning.

* Sandvik-aktier utdelas till anställda, som under 1994 uppnår 15 - 19 års anställning.

* Anställda som under 1994 pensionerats efter minst 10 års anställning deltar i middagssammankomst i Sandviken samt erhåller Bahco-nål.

Många berörs

Många Sandvik Bahco-anställda kommer att beröras av de aktuella "trotjänarbelöningarna". Det framgår av nedanstående sammanställning hur många som beräknas erhålla trotjänarbelöning respektive år:

Kvalifikationsår	Uppvakt.tidpunkt	Uppnådda anst.år		Antal deltagare
		För klocka	För aktier	
1992	April -93	23 år	23 år	110 pers
1993	Våren -94	21 "	21 "	42 "
1994	Våren -95	20 "	15 "	72 "

Besök på Sandvik Bahco

Den 17 november hade vi besök av 20 personer från Sandvik-Tjänstemännens Personalförening i Stockholm.

Den 26 november kommer 30 stycken maskintekniker från Polhemsskolan i Gävle på studiebesök.

I slutet av oktober hade vi besök av ett 30-tal design-studerande från en teknisk högskola i Holland. Ungdomarna var mycket intresserade och imponerade av den design-utveckling som Bahco kunde visa upp.

En 25-åring utan guldklocka

Forts.

Följande är hämtat ur "Ställskruven" nr 1:

"Ställskruven finns på många verktyg från Fanna-, Vilsta- och Lindeverken.

Ställskruven skruvar på informationsflödet inom Verktogssektorn.

ställer krav på informationer från alla till alla.

skruvar isär bitarna i Verktogssektorn, så att alla får se "hur det ser ut inuti maskineriet".

ställer till rätta genom officiell information.

skruvar ur missnöjesyttringar genom information om hur saker och ting ligger till; förklarar orsak och verkan.

ställer in allas ansträngningar åt samma håll; alla får veta vartåt vi måste inrikta vårt arbete.

skruvar ihop de tre enheterna, så att alla vet vad alla gör.

ställer ut Verktogssektorns interna liv för de anställdas familjer så att också de får veta vad som händer "borta på jobbet".

skruvar upp intresset för vad som händer inom Verktogssektorn, inom företaget, föreningar, nämnder...".

Rannsakan

Mot bakgrund av de "högt ställda" målen för tidningen kan det vara dags för eftertanke och rannsakan. Har "Ställskruven" under de gångna åren gett positivt bidrag till fungerande interninformation? Har chefer, fackliga företrädare och övriga anställda lämnat aktiva bidrag för att göra "Ställskruven" intressant? Har tidigare och nuvarande redaktion lyckats att göra "Ställskruven" läsvärd för de anställda? På senare år har "Ställskruven" kommit ut med 8-9 nummer/år. Sidantalet har varierat från 4 - 16 sidor/nummer. Är det bra eller dåligt? Eller

borde tidningen göras ännu "enkla-re" och med färre sidor, t ex 4 sidor per nummer, och komma ut varannan vecka?

Ros och ris önskas!

Frågorna om "Ställskruven" kan vara många och göras långa. Tyvärr är svaren från läsekretsen svåra att få och uteblir oftast helt. Men tidningsredaktionen ger inte upp, vi inbjuder läsarna av "Ställskruven" att komma med synpunkter, förslag och kritik. Vi önskar både "ros och ris"! Vem vet - kanske även "Ställskruven" kan få en guldklocka (symbolisk!) efter 25 års trogen informationstjänst?

Kvalitetschefen om kvalitetsrevision

Vårt system för kvalitetssäkring utsattes för förnyad granskning den 12 oktober. Kvalitetsrevisionen resulterade i några anmärkningar, men helhetsintrycket var gott. Sandvik Bahco behåller därmed sitt kvalitetscertifikat enligt ISO 9001.

Roland Bjurling

Med anledning av den genomförda kvalitetsrevisionen har Ställskruven ställt några frågor till Roland Bjurling.

Ställskruven: Varför görs kvalitetsrevisioner och vilka genomförs dessa?

Roland: *I och med att vi certifierades och fick vårt kvalitetscertifikat, görs uppföljande revisioner två gånger per år. Dessa revisioner görs för att se om vi följer de krav och rutiner som föreskrivits i normen ISO 9001 och i vår egen kvalitetshandbok. Revisionerna görs av SIS som även utfärdade certifikatet.*

Ställskruven: Hur går en kvalitetsrevision till?

Roland: *En uppföljande revision görs av en revisor under en dag. Revisorn går alltid igenom hur företagsledningen agerat i kvalitetsfrågor samt hur vi från kvalitetsavdelningen arbetat med interna revisioner. Han följer också upp de anmärkningar som vi fick vid föregående tillfälle. Därutöver görs stickprov på vissa avdelningar hur rutinerna följs.*

Ställskruven: Var det något speciellt som revisorerna granskade vid den senaste revisionen?

Roland: *Förutom uppföljningen av tidigare anmärkningar kontrollerades företagsledningens ansvar, produktidentifikationen, (gröna lapparna) kontroll och provning (arbets- och kontrollinstruktioner) och interna kva-*

litetsrevisioner. Sedan ville han kontrollera produktverkstad Smide och produktverkstad Elektroniktänger.

Ställskruven: Resulterade revisionen den 12 oktober i några anmärkningar?

Roland: *Ja, vi fick 9 anmärkningar, som dock bedömdes som mindre.*

Ställskruven: Vad händer nu efter kvalitetsrevisionen?

Roland: *Vi har fått en revisionsrapport. och före 23 november ska vi skicka in en åtgärdsplan av vilken ska framgå när vi beräknar ha gjort de korrigeringar som behövs. Vi har redan åtgärdat en del medan en del återstår.*

Ställskruven: Finns risk att kvalitetscertifikatet dras in?

Roland: *Så länge som anmärkningarna är mindre är det ingen fara för certifikatet, men om man upptäcker en större avvikelse finns det risk att certifikatet dras in, men om var och en följer gällande rutiner och instruktioner ska detta inte behöva ske.*

Ställskruven: När blir nästa kvalitetsrevision?

Roland: *Nästa uppföljande revision blir i mars/april 1993.*

Vi flyttar om ... igen ... på kontoren

Som ett led i strävan till närkontakt mellan kontors- och verkstadspersonal pågår flyttning av kontorspersonal från höghuset till den gamla kontorsenheten. Genom denna omflyttning kommer dessutom hela höghuset att bli disponibelt för uthyrning.

Följande personal flyttar:

1. Nike Luftverktyg flyttar till plan 2 i höghuset.
2. Konstruktörerna flyttar ut till respektive verkstadsenhet - gäller Smedjan och Skiftnyckelverkstaden.
3. Elektroniktängernas administra-

tiva personal flyttar ut till kontoren i direkt anslutning till verkstaden (entresolplanet).

4. Ekonomi- och logistikpersonal flyttar till plan 2 i gamla kontoret.

5. Marknadsavdelningen flyttar till plan 1 i gamla kontoret.

De gamla omklädningsrummen i B-portens entré har byggts om till ny lokal för "Sekvensen" med omklädningsrum och duschar i direkt anslutning. Där finns dessutom tillgång till bastu samt möjligheter till bordtennis och dartspl.

Hans-Lennart Jansson

Förslagsbelöningar

Förslagsbelöningar har utdelats till Jarl Lindén och Bennet Ernlund vid en lunch i Gästmatsalen den 26 oktober.

Bennets förslag: Pipe-löparens elektrolytmärkning ersätts med smidd märkning. Operationen "märkning Pipe" utgår.

Jarls förslag: Ersätt saltbadshärdningen med Hf-härdning på rörtångshuvudet 147. Kapaciteten ökas därmed från 45 st/timme till ca 160 st/timme.

Fr v: Bennet Ernlund och Jarl Lindén.

Fartfylld flyttning

"Ingenting är sig likt"! Detta gäller i alldeles särskild hög grad Skiftnyckelverkstaden. Arbetet med den nya verkstadslayouten inleddes vecka 41 och man står nu mitt uppe i "flyttningsbestyren". Den för flyttningen gällande aktivitetsplanen pekar på att allt ska vara klart till i början av december.

Bättre än väntat!

Björn Juhlin ger sin syn på flyttningen:

- Vi står mitt uppe i flyttningsarbetet, men det har hittills gått dj----t bra. Detta mycket beroende på att alla har gjort ett fantastiskt fint jobb. Det gäller mek- och elreparatörer, såväl produktverkstadens egna som resursgruppens, samt operatörer och sist men inte minst de aktivitets-ansvariga. Ett av de mest kritiska momenten gällde flyttningen av slipline. Även detta gick mycket bra och vår tidplan har hittills hållit.

- Vi hade av naturliga skäl räknat med visst produktionsstapp under flyttningen. Även här har det gått bättre än planerat och produktionsbortfallet är mindre än väntat.

Aktivitetsplanen "sväller"

Björn berättar vidare:

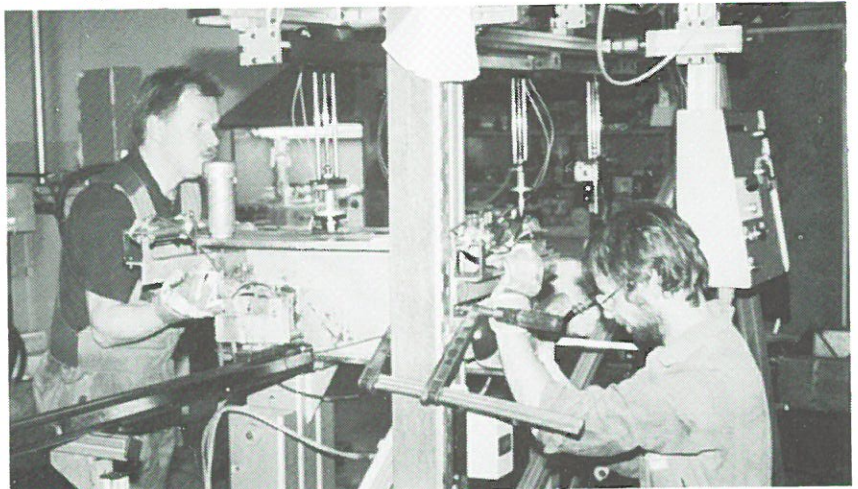
- Vi gör gemensam uppföljning av

aktivitetsplanen för layoutförändring varje tisdag. Planen omfattade inledningsvis 18 aktiviteter. Den har emellertid en viss tendens att "svälla". Efter det senaste projektmötet innehöll aktivitetsplanen inte mindre än 34 aktiviteter.

Slutskede

Arbetet med skiftnyckelverkstadens layoutförändring går nu in i sitt slutskede. I stort återstår tre veckors flyttningsarbete innan allt är på plats. Här ges några exempel på återstående aktiviteter:

Montering av ljudabsorbenter vid rörtångmonteringen	Klart vecka 48
Transport av maskiner från Tyskland	" 49
Inkoppling av maskiner från Tyskland	" 50

Göran Mörlin och Klaus Hübner i full aktion.

Ställskruven för 25 år sedan ...

I det första numret av "Ställskruven" skrev direktör Hugo Lindblad bl a:

"Det är glädjande att kunna konstatera att produktiviteten i våra verkstäder ökar och att den dyrbara kassationen minskar. Den minskade rörligheten och lägre sjukfrånvaro har härvid säkerligen också bidragit. För att vi även i fortsättningen ska kunna höja löner och levnadsstandard måste detta baseras på just ökad produktivitet i alla läger."

Han skriver också:

"Sedan över 1 1/2 år tillbaka har vi inte bara i Sverige utan i de flesta industriländer i världen haft lågkonjunktur och tyvärr ser den ut att bestå ännu ett bra tag. Redan vid ingången av denna period fanns vissa tecken till överproduktion av handverktyg främst i Europa. Dessa båda faktorer i förening har inneburit en hårdare press på oss med resultat att försäljningsvolymen gått ner."

Detta skrevs för 25 år sedan. Mycket har giltighet, inte minst i dessa dagar (redaktörens anmärkning).

Delrapport om arbetsmiljö

I mars deltog verkstadspersonalen i smedjan samt tjänstemännen inom produktverkstäderna i en arbetsmiljöundersökning. Sandvik Bahco var ett av flera företag, som deltog i det av Göteborgs Universitet anordnade forskningsprojektet. I juni lämnade universitetet en kort delrapport rörande undersökningsresultatet i Enköping.

Besvär i rörelseorganen

Forskningsprojektet handlar om problemen kring arbetsrelaterade besvär i människornas rörelseorgan. Syftet med projektet är att öka kunskapen om det samband som kan finnas mellan psykiska, sociala och fysiska arbetsmiljöförhållanden och förekomsten av besvär i nacke, skuldror, rygg, höfter och övriga rörelseorgan.

Studien utfördes som en enkätundersökning. Deltagarna i undersökningen fick anonymt fylla i en enkät med cirka 100 standardiserade frågor. Frågorna gällde följande huvudområden:

- * Bakgrundsfaktorer (t ex ålder, typ av arbete, arbetstider etc)
- * Upplevda besvär i rörelseorgan (smärta, värk eller obehag)
- * Fysisk belastning (arbetsställningar, arbetsrörelser, hantering av föremål etc)
- * Psykosocial arbetsmiljö (stimulans, omväxling, arbetsgemenskap etc)

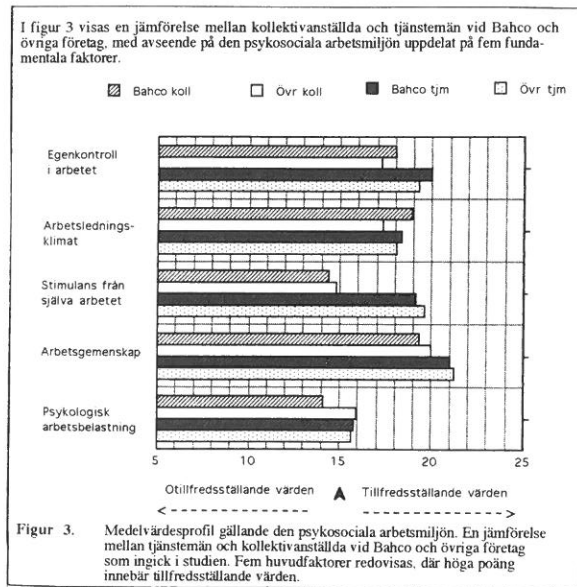
De erhållna enkätsvaren har sammanställts av forskarna. Jämförelse

har också gjorts av resultaten för verkstadsanställda och tjänstemän inom Sandvik Bahco jämfört med resultat

för verkstadsanställda och tjänstemän inom andra företag som deltog i undersökningen.

Den psykosociala arbetsmiljön

Av nedanstående utdrag ur universitetets delrapport framgår några jämförande undersökningsresultat beträffande den psykosociala arbetsmiljön:

Samband

De i undersökningen framkomna resultaten har också bearbetats statistiskt. Forskarna har utfört sambandsanalyser mellan besvär i rörelseorganen, individuella bakgrundsfaktorer, fysisk belastning samt psykosocial arbetsmiljö. Vad gäller utfallet av sambandsanalysen har även här jämförelse gjorts mellan verkstadsanställda och tjänstemän inom Sandvik Bahco respektive verkstadsanställda och tjänstemän inom övriga företag.

Här är några resultat hämtade ur delrapporten:

* Det finns inga större skillnader mellan verkstadsanställda och tjänstemän vid Sandvik Bahco rörande upplevda besvär i rörelseorganen.

* Det finns en tendens att verkstadsanställda inom Sandvik Bahco i mindre utsträckning än andra verkstadsanställda har haft besvär i nacken.

* Tjänstemännen vid Sandvik Bahco har större andel med besvär i den övre delen av ryggen jämfört med tjänstemän i övriga företag.

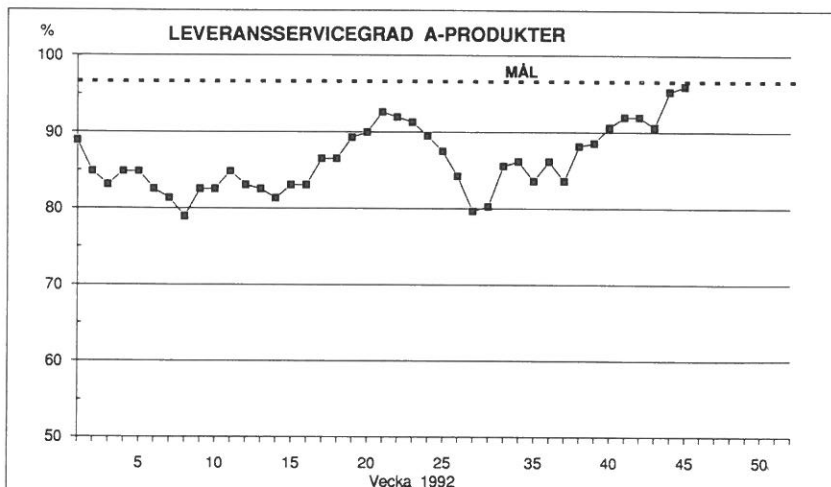
* Verkstadsanställda vid Sandvik Bahco upplever mindre tillfredsställande stimulans från själva arbetet jämfört med tjänstemännen.

* Jämförelse mellan verkstadsanställda vid Sandvik Bahco och verkstadsanställda vid övriga företag visar att Bahco-anställda har mer tillfredsställande värden med avseende på arbetsledningsklimat.

Rapporten tillgänglig

Göteborgs Universitets delrapport rörande arbetsmiljöstudien finns tillgänglig för intresserade. Den som önskar låna eller få ett exemplar av rapporten kan kontakta Gudrun Nilsson eller Ella Borg på Företagshälsovården.

Leveransmålet är nära!

Vi presenterar Marknadsavdelningen

I tider med lågkonjunktur, vikande efterfrågan, hård konkurrens mm blir frågor rörande marknadsföring och försäljning allt viktigare. Detta gäller inte minst inom Sandvik Bahco. Vilka uppgifter har vår marknadsavdelning? Hur arbetar man? Vilka svårigheter respektive möjligheter finns?

Marknadschef

Bo Lindqvist

Bo Lindqvist har varit anställd sedan hösten 1988. Han har arbetat som marknadschef med undantag för en period under -91, då han var VD för FE Lindström. Om det nu pågående arbetet inom Marknadsavdelningen säger Bo:

- Vi ansvarar för att våra produkter marknadsförs till i första hand Sandviks säljeheter. Det gäller för oss att få dessa säljbolag med 100-tals säljare att aktivt arbeta med skiftnycklar, rörtänger och tänger. Genom att egna säljbolag finns på de flesta marknaderna över hela världen, ger Sandvik-organisationen nya möjligheter. Det gäller då framför allt försäljning på nya marknader och till nya kunder. En av förutsättningarna för att denna möjlighet ska kunna utnyttjas, är att vårt produkt-sortiment finns inlagt i distributions-systemet NDC. Detta beräknas vara klart fr o m 1 januari 1993. En annan förutsättning är att säljarna har erforderliga produktkunskaper. Detta informations- och utbildningsarbete har påbörjats och kommer att intensifieras under 1993. Sandvik-säljarna ska ges goda kunskaper om skiftnycklar, standardtänger och elektroniktänger vad gäller t ex historik, prestanda, användningsområden, konkurrensförde-

lar mm. Sandvik Bahco är marknadsledande i Norden, men det gäller nu att få fotfäste och öka marknadsandelarna även på andra marknader. Vi måste då räkna med en ökad priskonkurrens. Det blir säkert "tuffa tag", men med låga tillverknings- och administrationskostnader, utbyggd säljorganisation och fungerande distributionssystem är möjligheterna mycket goda, avslutar Bo.

Produktchef "Elektroniktänger"

Hans Bystedt

Hans har sedan maj i år arbetat som produktchef "Elektroniktänger". Han anställdes redan 1966 och har under åren arbetat med bl a exportorder, budgetering m m inom Ekonomiavdelningen, offerter m m inom Nordisk Försäljning samt lagerstyrning och tillverkningsplanering.

Hans berättar:

-Produktchefsuppgiften innebär att arbeta med många olika frågor kring produktgruppen "Elektroniktänger". Det gäller allt från produktsortimentet, förändringar av befintliga produkter, utveckling av nya produkter, kontakter med säljeheter och produktverkstäder, frågor rörande bl a budgetering och planering, prissättning m m. Arbetet innebär kontakter med många människor, ofta arbete i projektform, delta i kapacitetsmöten etc.

-Mycket av mitt arbete är just nu inriktat på inläggning av olika produktuppgifter i NDC-systemet. Detta arbete ska vara helt klart till den sista november.

Produktchef "Standardtänger"

Gunnar Larsson

Gunnar har varit anställd sedan december 1965 och har under Bahco-åren arbetat som bl a produktutvecklare, marknadsundersökare och utredare.

Om sitt arbete som produktchef "Standardtänger" säger Gunnar:

- Min uppgift är att fungera som "länk" mellan marknad och produktion. Inte minst i dessa tider är det en viktig uppgift att "förmedla" de behov och möjligheter som finns på marknaden. Konkurrenssituationen är svår, men vi har bra produkter. Viktigt är också att vi kan hålla en hög leveransservice och ha konkurrenskraftiga priser på våra produkter. Just nu arbetar jag mycket med NDC-förberedelser. "Spurt" pågår vad gäller inläggning av produktparametrar. Jag förbereder också kommande produktutbildning för säljbolagen. Där finns mycket kompetent personal, men deras kunskaper om "tänger" är av lättförståeliga skäl dåliga. Det ska vi ändra på!

Produktchef "Skiftnycklar och Rörtänger"

Stig Lundh

Stig har arbetat inom Bahco sedan 1965. Innan han blev produktchef "Skiftnycklar och Rörtänger" har han arbetat med försäljning i Sverige och på övriga nordiska marknader, samt med marknadsplanering.

Stig berättar om det nuvarande arbetet som produktchef:

- I frågor rörande skiftnycklar och rörtänger är jag något av "spindel i nätet". Det gäller att se till att de beslut som tas blir de bästa ur helhetssynpunkt. Viktigt är att arbeta för ökade volymer. Här ger Sandviks säljorganisation bättre möjligheter än tidigare, men det gäller också för oss att se till att leveransservicen är god, att våra produkter håller rätt kvalitet och att våra priser är konkurrenskraftiga. Våra kampanjer för 9072 (nya skiftnyckeln med gummihandtag) och "rörskiftnyckeln" har givit bra resultat.

- Mycket av arbetet just nu är inriktat på 1993. Det gäller nya priser, budget samt integration med NDC. Viss produktutbildning för säljpersonal har genomförts och ytterligare kommer under nästa år, framhåller Stig.

Sekreterare

Berit har varit anställd sedan 1975. Först arbetade hon under några år som korrespondent inom Exportavdelningen och sedan som sekreterare inom först Nordisk Försäljning och sedan 1988 Marknadsavdelningen.

- Mina arbetsuppgifter är fortfarande i stor utsträckning av sekreterarkaraktär, innebärande t ex korrespondens, beställning av resor, förberedelse av möten, utskrifter av protokoll, kursprogram etc. Arbetet håller på att förändras och inslaget av kundservice ökar, berättar Berit.

Berit Fagerström

Fr v: Magnus Alterot och Hans Svensson.

Marknadskommunikation

Magnus Alterot

Anställd sedan 1980. Har tidigare arbetat inom Spedition, Telefonorder och sedan flera år Marknadskommunikation. Så lyder den kortfattade presentationen av Magnus Alterot.

Magnus berättar:

- Även arbetet inom Marknadskommunikation har fått delvis nya förutsättningar genom samordningen med Sandvik-organisationen och Enköpings-enhetens omvandling till produktcenter. En betydande del av min arbetstid ägnar jag för närvarande åt att ta fram underlag till Saws and Tools artikeldatabas. Ur artikeldatabasen kan sedan de lokala säljheterna "hämta uppgifter" om de önskade artiklarna för sammanställning till en "lokal" produktkatalog. I övrigt arbetar jag med framtagning av bl a produktblad, prislistor och säljhjälpmedel.

- Men arbetsuppgifterna varierar. Just nu "letar" jag efter mässgods som har försvunnit någonstans mellan Arlanda och Singapore. Jag måste se till att godset är framme i Singapore innan elektroniktångmässan öppnar där på måndag, konstaterar Magnus.

Marknadskommunikation

Hans Svensson

Hans har varit anställd sedan 1990 och arbetar med reklam.

- Jag arbetar med framtagning av olika hjälpmedel för reklam och säljstöd, t ex produktblad, annonser, displayer, skyltar etc.

- Under hösten har en stor del av arbetet gällt framtagning av nya förpackningar. De nya förpackningarna ska ha en "Sandvik-profil" och användas för Bahco-produkterna. Totalt är det inte mindre än 156 originalförpackningar som utarbetats, förklarar Hans.

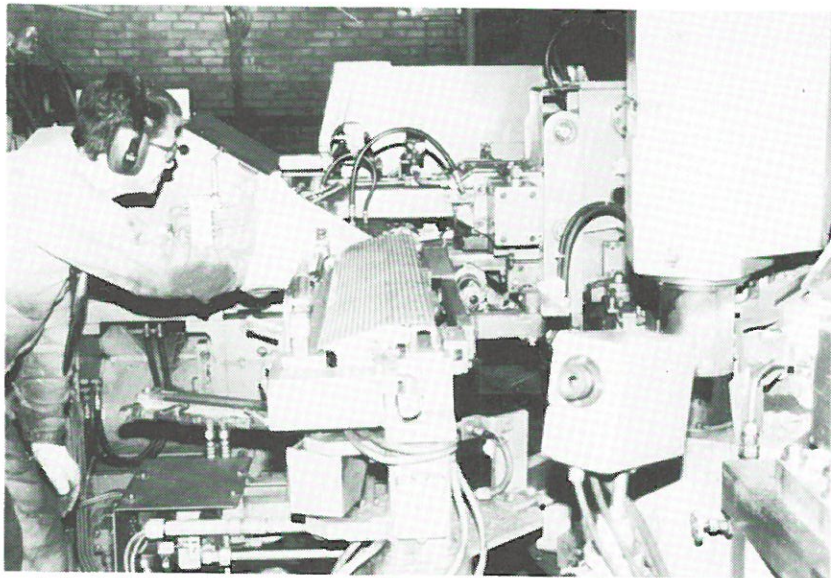
Ungdoms- praktikanter

Den 2 november började Jonas Andersson som praktikant i Smedjan och Niclas Berg i Elektroniktångverkstaden. De kommer att vara här hos oss i 6 månader.

Välkomna Jonas och Niclas!

Projekt Eumuco

Igångkörningen har nu startat efter en viss fördröjning på grund av att kylvattentillförseln inte var färdiginstallerad i rätt tid. Kari Leivo övervakar här en provkörning.

Den första detaljen som smides var 8071 skiftnyckelskaft. Verktygsuppsättningen är tillverkad i Hasborn och efter en del modifieringar fungerade smidesprocessen på ett tillfredsställande sätt. Montören från Eumuco-fabriken har återvänt till Tyskland. Nu är det upp till oss att visa om vi har förstått hur man håller en sådan här avancerad utrustning igång.

Smideskunnandet finns, men det saknas helt naturligt erfarenhet av den speciella verktygsutformning som krävs samt av maskinhandhavandet. Personalen har dessbättre rätt inställning och en hög ambitionsnivå. Viktiga egenskaper när man skall bedriva någon form av verksamhet. Vi ser fram emot utmaningen att smida på en hög teknisk nivå.

Gunnar Lundblad

Nytt lönesystem diskuteras

Inom ramen för "Tänk om"-projektet sker förändringar av arbetsformer och arbetssätt. Inom produktverkstäderna bildas flödesgrupper, som kommer att arbeta under stor självständighet. Genom decentralisering eftersträvas enklare, rakare och snabbare arbetssätt, som ökar både effektiviteten och förbättrar arbetsinnehållet för många. En arbetsgrupp med representanter för företaget och Metall för diskussioner om framtida lönesystem och löneformer.

Decentralisering och flexibilitet

Som ett första steg i "Tänk om"-projektet har bildats fyra produktverkstäder. Inom dessa enheter finns de resurser som behövs för att klara produktkonstruktion, inköp, planering, tillverkning och det löpande underhållet. Inom produktverkstäderna kommer sedan att bildas "flödesgrupper". Dessa får en i hög grad självständig ställning och ansvarar för en eller flera produkter - från första till sista arbetsoperation inklusive produktpackning. Inom grupperna eftersträvas "naturliga" flöden, som medger kort genomloppstid och liten ka-

pitalbindning. Flödesgruppen måste kunna arbeta med stor flexibilitet och gruppmedlemmarna ska därför kunna flera arbetsuppgifter. Detta för att flödesgruppen ska fungera på avsett sätt, men också för att tillgodose behovet av omväxling och stimulans i arbetet.

Administrativa konsekvenser

Det "nya" sättet att arbeta inom produktverkstäderna och flödesgrupperna kommer också att få konsekvenser för administrationen. Därför görs översyn och anpassning av administrativa system för material- och produktionsstyrning samt ekonomistyrning. Även här eftersträvas förenklingar med sikte på snabb behandling av viktiga uppgifter. Behovet av återrapportering till respektive produktverkstad och flödesgrupp blir en allt viktigare uppgift för de administrativa systemen.

"Fyra steg"

All erfarenhet från arbete med förändring av arbetsorganisation visar att en anpassning av löneformer och -system till de nya förutsättningarna måste göras. Mot denna bakgrund har en arbetsgrupp fått i uppdrag att utarbeta

förslag till förändrat lönesystem. I arbetsgruppen ingår Ola Pahlén och Roger Lundin från Metall samt Rolf Smedberg och Jan-Åke Stern från företaget.

Arbetet med "nytt lönesystem" sker i "fyra steg":

1. Principskiss till nytt system
2. Detaljutformning av systemet
3. Prov på viss avdelning och där efter anpassning av systemet
4. Införande av det nya systemet

Hur långt har arbetet med det nya lönesystemet hunnit? Jo, i början av oktober fastställdes principskissen. Nu pågår arbete med steg 2, dvs detaljutformningen. Avsikten är att steg 3 ska kunna påbörjas i januari -93.

Viktiga baskrav

Vid utformningen av principskissen till det "nya lönesystemet" har arbetsgruppen angivit ett antal viktiga "baskrav", som lönesystemet ska uppfylla. Här är några av dessa "baskrav":

- * Systemet ska vara enkelt att förstå
- * Det ska uppfattas som rättvist och fungera inom hela företaget
- * Individens mångkunnighet och flexibilitet ska premieras

Forts. sid. 9

Ställskruven för 25 år se- dan ...

Från företagsnämnderna:

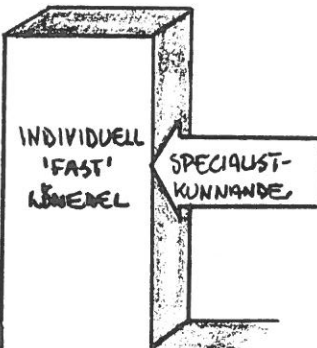
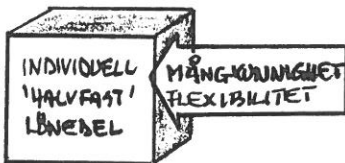
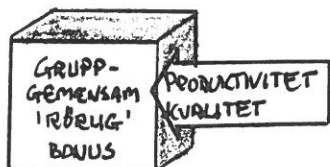
”Minskad orderingång senaste året har medfört kraftigt ökade lager.

Produktionskapaciteten måste reduceras, i första hand i maskinverkstaden.

Varsel om friställning av 26 kollektivanställda och ett antal tjänstemän och arbetsledare (ca 10) har blivit nödvändig.

Ytterligare varsel om friställning av 70 kollektivanställda gavs vid ett extra företagsnämndssammanträde den 27 oktober.”

Forts.

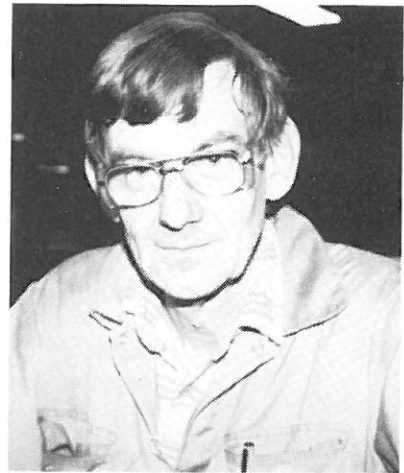
PRINCIPSSKISS 'NYTT LÖNESYSTEM'

Har 25-åringen blivit bättre eller sämre?

Kjell Frisk

- Den har blivit bättre sedan jag började och kanske speciellt under det sista året. Jag tycker den har blivit mer informativ. Man kan alltid finna viktig information i den. Dessutom tycker jag att personalen som jobbar på verkstaden får komma till tals mer än tidigare och det är bra.

Pär Andersson

- Den har blivit sämre, därför att den tar upp saker som inte har med oss att göra. Det borde skrivas mer om Enköpings-fabriken.

* Lönesystemet ska vara enkelt att administrera

* Systemet ska också befrämja produktivitet och kvalitet

Gemensam bonus!

Principskissen till det nya lönesystemet innehåller tre lönedelar. Som framgår av vidstående skiss är två av lönedelarna ”kopplade” till den enskilda medarbetarens huvuduppgift och mångkunnighet, medan den tredje lönedelen utgörs av en gruppgemensam bonus.

Mycket återstår ...

I det fortsatta arbetet med utformning av nytt lönesystem återstår många frågor att ”knäcka”. Här är några exempel:

* Hur ska huvuduppgifter (den individuella fasta lönedelen) och tilläggsuppgifter (den halvfasta individuella lönedelen) på ett enkelt och ändå rättvist sätt värderas med hänsyn till bla svårighetsgrad, miljö och ansvar.

* Hur ska bonusfaktorerna (produktivitet och kvalitet) mätas? Hur mycket ska produktivitet respektive kvalitet påverka bonusen?

Delia Grönlund

- Den har blivit bättre, tycker jag. Det är bra med presentationer av de olika avdelningarna. Dessutom har nya produkter visats upp på ett fint sätt. Själv är jag intresserad av vad som händer ute i produktionen och det bevakas bra av Ställskruven.

Ät och trivs!

Bahcomaten

Arbetstider -93 klara!

Arbetstiderna 1993 har nu fastställts. Avtal har träffats om förläggning av huvudsemestern, inarbetning av viss tid samt arbetstidens utläggning.

Friläggning genom inarbetning

Genom inarbetning sker friläggning av följande dagar och tider:

<u>Dag</u>	<u>Kontor</u>	<u>Dagtid</u>	<u>Verkstäder</u>	
			<u>Skift 1</u>	<u>Skift 2</u>
Torsdagen den 7 januari	Nej	Nej	Nej	Ja
Torsdagen den 8 april	Ja (em)	Ja (em)	Ja	Nej
Fredagen den 30 april	Ja (em)	Ja (em)	Nej	Lediga
Fredagen den 21 maj	Ja	Ja	Lediga	Ja
Fredagen den 5 november	Ja	Ja	Lediga	Ja
Torsdagen den 23 december	Ja	Ja	Ja	Ja
Torsdagen den 30 december	Nej	Nej	Ja	Nej

Anm.

Skift 1 = förmiddagsskift, udda veckor

Skift 2 = förmiddagsskift, jämna veckor

Arbetstider

För 1993 har arbetstider inklusive inarbetning fastställts enligt följande:

Verkstadspersonal, daggående:

Ordinarie arbetstid:		kl 06.54 - 11.30, 12.30 - 16.00
Flexibel arbetstid:	Arbetstiden börjar	kl 06.00 - 08.00
	Lunchrast	kl 11.00 - 12.30 (minst 30 minuter)
	Arbetstiden slutar	kl 15.00 - 17.00

Kommentar: Gällande arbetstidsmätt fullgörs varje dag (för heltidsarbetande = 8,1 timmar). På dagar med inarbetad ledig eftermiddag fullgörs en arbetstid av 4,6 timmar/dag och arbetstiden kan sådana dagar avslutas tidigast kl 11.00.

2-skiftarbete

Ordinarie arbetstid fm-skift: Kl 05.00 - 09.00, 09.24 - 13.36 (måndag - fredag)

Ordinarie arbetstid em-skift: Kl 13.30 - 18.00, 18.24 - 23.00 (måndag - torsdag)

Kontorspersonal

Ordinarie arbetstid:	4 januari - 12 maj	kl 07.20 - 12.00, 13.00 - 16.30
	13 maj - 13 augusti	kl 07.30 - 12.00, 13.00 - 16.30
	16 augusti - 30 januari	kl 07.20 - 12.00, 13.00 - 16.30

Kommentar: Flexitid tillämpas

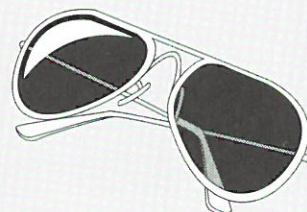
Huvudsemester

Huvudsemestern 1993 förläggs till veckorna 27 - 30, dvs måndagen den 5 juli tom fredagen den 30 juli.

Semesterlönen utbetalas i samband med uttag av semesterledigheten. För verkstadspersonal finns möjlighet att även 1993 erhålla semesterlönen i förskott. Besked härom ska i sådant fall lämnas till lönekontoret senast den 29 april.

Utbetalning av "semesterförskottet" sker i sådana "specialfall" antingen den 17 juni eller den 1 juli, beroende på när semestern infaller.

"Håldagsavdrag" för verkstads- personal

För verkstadsanställd görs vid varje löneutbetalning ett "håldagsavdrag" motsvarande 2,5 % på bruttolönen. När sedan klämdagar infaller, används "håldagsavdraget" för utbetalning av lön som svarar mot medeltimförtjänsten.

"Nollställning" för -92

De "håldagsavdrag" som gjorts under 1992 har använts till utbetalning av årets klämdagar. Efter den löneperiod som omfattar veckorna 49 - 50, kommer "håldagsavdraget" att nollställas. Det innebär att vid löneutbetalningen den 22 december sker reglering av avdragskontot, dvs för anställda med "plus" på kontot sker utbetalning medan för anställda med "minus" på kontot sker löneavdrag. I detta sammanhang kan det vara på plats med lugnande besked - de flesta står på "plus". Ett 10-tal personer riskerar att hamna på "minus" och kommer i god tid före den 22 december att få information via lönekontor och arbetsledare.

Avdrag -93

Med hänsyn till planerad inarbetning under 1993 har "håldagsavdraget" fastställts till 2 % av bruttolönen. Avdraget görs vid varje löneutbetalningstillfälle under 1993.

Sekvensen i ny lokal

Ella Borg och Kurt Neiström.

I dagarna öppnas Sekvensen i nya lokaler vid B-porten. Vi kan nu bjuda på ytterligare aktiviteter. Förutom sekvensutrustningen finns tillgång till

pingis, dart-spel, bastu samt fräscha duschar och omklädningsrum. På dagtid finns en dörr öppen inifrån B-porten, men kvällstid samt helger kommer man in utifrån gården medelst kodat kort. Kort kan fås via FHV, där man också bokar tider samt får information om hur apparaterna ska användas. OBS! Kortinnehavaren ansvarar för ordningen under träningspasset, dit man också kan ta med anhörig. Observera också att kortet ej får överlåtas till annan person.

Bastun hålls på kvällstid öppen:

För damer - tis, tors

" herrar - mån, ons, fre

Du är alltså välkommen till FHV, telefon 2823 för information samt bokning av träningstider.

Syster Ella

Slutrapport från Världsutställningen

Under Sevilla-utställningens sista dagar skulle jag försöka besöka några intressanta paviljonger. Detta var nästan omöjligt, ty köerna till samtliga paviljonger var enorma, dvs flera tim-

mars väntan. Även till den svenska paviljongen var det ringlande köer, särskilt till det berömda svenska smörgåsbordet. Detta tycks spanjorerna gilla. Väldigt många var flitiga gäster där. Sammanlagt har man utspisat 50.000 personer i svenska restaurangen och 1,3 miljoner besökare har gått runt i utställningen och bl a beskådat vår enorma skiftnyckel. Kanske detta kan ge en och annan order så småningom!!

Totalt har man haft 42 miljoner besök i mässområdet. Skiftnyckeln ska nu transporteras till Linköping för att finnas på utställning där till mars -93. Hela svenska paviljongen ska flyttas till Grythyttan för att bli utbildningslokal för Mat-Akademien, som planeras där.

Vad kommer nu att hända med skiftnyckeln? Får vi se den som symbol på taket på Sandvik Bahco männe?

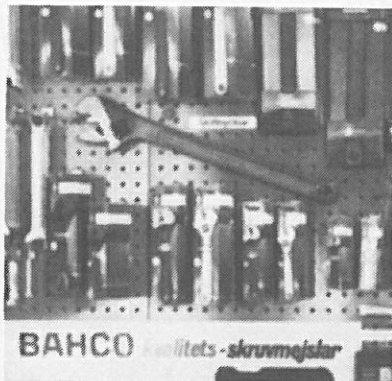
"Ställskruvens utsända"

Ella Borg

Ställskruven för 25 år sedan ...

Under rubriken "Att hänga vägg blev succé" återfanns bl a följande text och bild:

"Konkurrensen blir allt hårdare. Vi måste alltid försöka tänka nytt för att hänga med på marknaden. Alltså "hängde vi vägg", dvs såg till att våra produkter kom upp på våra kunders monterväggar. Svårt i början - lättare sedan, när järnhandeln började uppskatta förtjänsten uppåt väggarna."

Vinnare

Logotyper, Ställskruven nr 6/92

Olle Westberg, Conny Plahn, Theodor Rentifis, Bernt Berglund och Mikael Larsson.

Varsin Bellman-lott till vinnarna. Grattis och lycka till i dragningen!

Rätt svar:

1	2	3	4	5
				
Televerket	SE-Banken	Lantmännen	Unicef	Länsförsäkringar
6	7	8	9	
				
Posten	Stadshypotek	Ericsson	Friluftsförbundet	

Gåtorna i Ställskruven nr 6/92

Björn Loberg, Eila Mustonen och Sigvard Oskarsson.

Skiftnyckelgodis till vinnarna. Gratulerar!

1. Vem kan springa fortare än en struts?
2. Kapten Cook gjorde tre världsomseglingar och dödades på en av dessa. Vilken?
3. Hur många lejon kan man sätta in i en tom bur?
4. Vilken klocka visar rätt tid bara två gånger per dygn?
5. Vad kan elefanter få som inga andra djur kan få?

Svar:

1. Den som kan fånga den
2. Den sista
3. En, sedan är buren inte tom längre
4. Den som står
5. Små elefanter

Vad heter låten?

Vilken titel har melodin där den här strofen ingår?

1. .... jag aldrig kan glömma .....
2. .... och reste sig och sa .....
3. .... i en tyllgardin ...
4. .... skiljas från vännen sin .....
5. .... svara mej Du .....
6. .... det blir sommar .....
7. .... och Du är min .....
8. .... berättas min vän .....

Rätt titel på låten

Skriv svaren i talongen till höger och skicka in lösningarna till Gunnel Lidberg på Personalavdelningen senast den 7 december.

En kartong skiftnyckelgodis till de tre först rätta öppnade lösningarna. Lycka till!

Vad står logo- typen för?

1)	2)	3)
		
4)	5)	6)
		
7)	8)	9)
		

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- 6.....
- 7.....
- 8.....
- 9.....

Svar till Gunnel Lidberg på Personalavdelningen senast den 7 december. Fem Bellmanlotter i pris. Lycka till!

Namn:

Låtsvar

- 1.....
  - 2.....
  - 3.....
  - 4.....
  - 5.....
  - 6.....
  - 7.....
  - 8.....
- Namn: